

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.002.02.2021

Aneta Pierścińska-Maruszewska,
Dyrektor Centrum Kształcenia Ustawicznego
w Ostrowcu Świętokrzyskim,
ul. Sandomierska 26A,
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/071 Centra kształcenia praktycznego, ustawicznego i zawodowego w województwie świętokrzyskim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim (dalej: CKU lub Centrum), ul. Sandomierska 26A, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Od 1 września 2019 r. obowiązki Dyrektora CKU pełni Aneta Pierścińska-Maruszewska. Poprzednio, od 1 listopada 2014 r. była Dyrektorem tej placówki.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja kształcenia ustawicznego i/lub zawodowego w centrach kształcenia ustawicznego i/lub zawodowego.2. Finansowanie kształcenia ustawicznego i/lub zawodowego.3. Realizacja i efektywność kształcenia ustawicznego i/lub zawodowego w centrach kształcenia ustawicznego i/lub zawodowego.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Marzena Baradziej, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr LKI/17/2021 z 19 lutego 2021 r.2. Sławomir Tokarczyk, starszy inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr LKI/22/2021 z 2 marca 2021 r.

(akta kontroli str. 1-4, 673-675)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Oferta edukacyjna przygotowana przez CKU w objętym kontrolą okresie wpisywała się w potrzeby lokalnego rynku pracy i umożliwiała zdobycie kwalifikacji na licznych kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dalej: KKZ). W Centrum zorganizowano doradztwo zawodowe i podejmowano szeroką współpracę z pracodawcami, Powiatowym Urzędem Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim (dalej: PUP) oraz innymi instytucjami. Kadra miała wymagane kwalifikacje, umożliwiano jej także doskonalenie zawodowe oraz wdrożono szkolenia branżowe. Centrum było przygotowane do prowadzenia egzaminów zawodowych we wszystkich kształconych kwalifikacjach. Przestrzegano też przepisów dotyczących organizacji pracy placówki w czasie trwania pandemii. Liczba wyposażonych stanowisk w pracowni elektrycznej i cukierniczej nie była jednak adekwatna do liczebności grup realizujących w nich kształcenie praktyczne.

Centrum prawidłowo prowadziło gospodarkę finansową, a dochody gromadzone na wyodrębnionym rachunku przeznaczało na cele określone w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Rzetelnie wprowadzano dane o liczbie uczestników KKZ do Systemu Informacji Oświatowej (dalej: SIO). CKU nie podejmowało działań na rzecz uzyskania dodatkowych środków finansowych ze źródeł unijnych.

CKU zapewniło odpowiednią liczebność grup uczestników KKZ oraz liczbę godzin kształcenia na kursach i w ramach praktycznej nauki zawodu (dalej: PNZ). Prawidłowo stosowano zwolnienia z zajęć lub z praktyk zawodowych, a dokumentacja PNZ prowadzona była rzetelnie. Programy nauczania spełniały wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych³ (dalej: rozporządzenie w sprawie KU). Rozkład zajęć wszystkich KKZ, które rozpoczęły się w kontrolowanym okresie był jednak niezgodny z deklarowaną zaoczną formą zajęć, bowiem występowały przypadki organizowania zajęć trzy dni w tygodniu. Stwierdzono także liczne przypadki nierzetelnego prowadzenia dzienników KKZ objętych szczegółowym badaniem, a dla jednego słuchacza nieprawidłowo obliczono frekwencję podczas zajęć. Ewidencja zaświadczeń o ukończeniu KKZ nie zawierała daty wydania zaświadczenia.

Zdawalność KKZ w odniesieniu do liczby uczestników rozpoczynających kurs była niska. Efektywność ogólna PNZ rozumiana jako udział uczniów, którzy rozpoczęli PNZ i ukończyli ją z wynikiem pozytywnym była zadowalająca i wynosiła 87%. Zadowalający był także wskaźnik frekwencji, a wskaźnik ocen dobrych, bardzo dobrych i celujących wyniósł 100%. Udział uczniów realizujących PNZ w systemie dualnym w grupie wszystkich, którzy ukończyli PNZ w kwalifikacji MED.12 *Wykonywanie dekontaminacji sprzętu i wyrobów medycznych w zawodzie technik sterylizacji medycznej* wyniósł 100%. Efektywność zatrudnieniowa KKZ i PNZ ustalona w trakcie kontroli była niska, jednak wpływ na to miał fakt, iż Centra nie były zobowiązane do monitorowania losów swoich absolwentów i nie posiadały informacji zwrotnej o ich zatrudnieniu.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. poz. 652.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Organizacja kształcenia ustawicznego i/lub zawodowego

Opis stanu faktycznego

CKU jest samodzielną i odrębną placówką publiczną, utworzoną uchwałą Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 25 czerwca 2004 r.⁵ Organem prowadzącym Centrum jest gmina Ostrowiec Świętokrzyski.

(akta kontroli str. 5)

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z zapisami statutu, CKU prowadziło m.in. kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych (KKZ) oraz szkoły policealne, w ramach których organizowało PNZ. Statut placówki był zgodny z wymogami określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie ramowych statutów: publicznej placówki kształcenia ustawicznego oraz publicznego centrum kształcenia zawodowego⁶.

(akta kontroli str. 6-7)

W Centrum obowiązywał regulamin KKZ wprowadzony zarządzeniem nr 17/2015 Dyrektora CKU⁷. Wskazano w nim formę kursów (zaoczną lub stacjonarnie) i możliwość organizowania ich w dowolnych terminach w trakcie roku szkolnego. Nadzór na organizacją i przebiegiem KKZ powierzono wicedyrektorowi – kierownikowi KKZ, a dla każdego kursu wyznaczano opiekuna. Regulamin przewidywał, że zajęcia odbywają się zgodnie z rozkładem (w formie zaocznej - co dwa tygodnie przez dwa dni, a w uzasadnionych przypadkach części). Kształcenie teoretyczne odbywać miało się w salach CKU, a zawodowe praktyczne w pracowniach CKU lub u pracodawców, rolników, w zakładach pracy. Ubiegających się o przyjęcie na KKZ zobowiązano do złożenia wniosku o przyjęcie oraz orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia PNZ. O zakwalifikowaniu decydowała powołana przez Dyrektora komisja rekrutacyjna, na podstawie kolejności zgłoszeń. Kurs uruchamiano dla co najmniej 20 słuchaczy (lub mniej za zgodą organu prowadzącego). Na KKZ mogły kształcić się osoby dorosłe, które ukończyły 18 lat, a czas trwania kursu określono na od 10 do 15 miesięcy.

(akta kontroli str. 9)

Na potrzeby CKU opracowano i wdrożono również procedurę zwalniania słuchaczy Szkoły Policealnej i KKZ z zajęć oraz z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu, wskazując zakres wymaganych dokumentów uprawniających do zwolnienia w całości i w części, miejsce i termin ich złożenia oraz termin wydania decyzji.

(akta kontroli str. 10)

CKU sporządzało na każdy rok szkolny plan kształcenia stanowiący element arkusza organizacyjnego. Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia w sprawie KU, plany zawierały wykaz pozaszkolnych form kształcenia, czas trwania i wymiar godzin,

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Nr XXI/237/2004 w sprawie założenia publicznej placówki oświatowej pn. Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

⁶ Dz. U. poz. 320.

⁷ Z dnia 17 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych i kursów kompetencji ogólnych, zmieniony zarządzeniem nr 42/2020 z 1 września 2020 r.

planowaną liczbę słuchaczy, nazwę i symbol cyfrowy zawodu oraz nazwę i oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego oraz branżowego. Arkusze organizacyjne wraz planami kształcenia podlegały aktualizacji (m.in. po przeprowadzonej rekrutacji, zmianach kadrowych).

W okresie objętym kontrolą CKU oferowało KKZ w zakresie następujących kwalifikacji: Z.04 Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej w zawodzie opiekun medyczny, RL.26 Wykonywanie kompozycji florystycznych w zawodzie florysta, A.23 Projektowanie fryzur w zawodzie technik usług fryzjerskich, A.61 Wykonywanie zabiegów kosmetycznych twarzy w zawodzie technik usług kosmetycznych, RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej w zawodzie rolnik, MS.04 Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej w zawodzie opiekun medyczny, AU.62 Wykonywanie zabiegów kosmetycznych ciała, dłoni i stóp w zawodzie technik usług kosmetycznych, RL.21 Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu w zawodzie technik architektury krajobrazu, TG.04 Produkcja wyrobów cukierniczych w zawodzie cukiernik, AU.14 Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych w zawodzie krawiec, RL.22 Organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu w zawodzie technik architektury krajobrazu, AU.26 Projektowanie fryzur w zawodzie technik usług fryzjerskich, AU.42 Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych w zawodzie technik przemysłu mody, EE.08 Montaż i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i sieci w zawodzie technik informatyk, RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej w zawodzie technik rolnik, EE.26 Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych w zawodzie technik elektryk, AU.21 Wykonywanie zabiegów fryzjerskich w zawodzie fryzjer⁸.

W bieżącym roku szkolnym oferowano kształcenie w oparciu o nową podstawę programową na następujących KKZ: MED.03 Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej w zawodzie opiekun medyczny, OGR.01 Wykonywanie kompozycji florystycznych w zawodzie florysta, ROL.04 Prowadzenie produkcji rolniczej w zawodzie rolnik, FRK.04 Wykonywanie zabiegów kosmetycznych w zawodzie technik usług kosmetycznych, INF.02 Administracja i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i lokalnych sieci komputerowych w zawodzie technik informatyk, ELE.02 Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych w zawodzie elektryk, MOD.03 Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych w zawodzie krawiec, HGT.02 Przygotowanie i wydawanie dań w zawodzie kucharz, INF.03 Tworzenie i administrowanie stronami i aplikacjami internetowymi oraz bazami danych w zawodzie technik informatyk, OGR.03 Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu w zawodzie technik architektury krajobrazu.

Ponadto, w roku szkolnym 2019/2020 kontynuowano kształcenie w szkole policealnej dla dorosłych (dalej: SP) MS.11 Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka w zawodzie opiekunka dziecięca oraz rozpoczęło kształcenie w SP MED.12 Wykonywanie dekontaminacji sprzętu i wyrobów medycznych w zawodzie technik sterylizacji medycznej. W roku szkolnym 2020/2021 rozpoczęło kształcenie w czterech SP w następujących kwalifikacjach i zawodach: MED.12. Wykonywanie dekontaminacji sprzętu i wyrobów medycznych w zawodzie technik sterylizacji medycznej, BPO.01 Zarządzanie bezpieczeństwem w środowisku pracy w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy, SPO.04 Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka w zawodzie opiekunka dziecięca oraz MED.12 Wykonywanie dekontaminacji sprzętu i wyrobów

⁸ Część tych KKZ stanowiło kontynuację kursów rozpoczętych w roku szkolnym 2018/2019.

medycznych w zawodzie *technik sterylizacji medycznej*. CKU przygotowywało ofertę m.in. na podstawie doświadczeń zebranych ze współpracy z pracodawcami, kontaktów z PUP, analizy potrzeb słuchaczy uzyskiwanych przez spotkania z doradcami zawodowymi, a także obserwacji rynku pracy i zapotrzebowania na konkretne zawody.

(akta kontroli, str. 11-167, 362)

Centrum, zgodnie z § 7 rozporządzenia w sprawie KU, podjęło współpracę z pracodawcami, PUP oraz innymi placówkami prowadzącymi kształcenie ustawiczne. Współpraca z pracodawcami polegała na wspólnym przygotowywaniu programów nauczania, organizacji szkoleń branżowych dla nauczycieli CKU, realizacji praktycznej nauki zawodu, organizacji imprez okolicznościowych, zatrudnianiu absolwentów Centrum. We współpracy z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadzono szkolenia dla słuchaczy na temat przepisów ruchu drogowego, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac na drogach i w ich pobliżu (w zawodach rolnik i technik architektury krajobrazu). Współpraca z PUP dotyczyła m.in. aktywizacji zawodowo-edukacyjnej mieszkańców miasta i otwierania nowych kierunków, opiniowanych przez Powiatową Radę Rynku Pracy. Centrum brało również udział w organizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy zajęciach i konkursie dotyczących prawa pracy. CKU współpracowało z uczelniami wyższymi z regionu (Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz Wydziałem Lekarskim i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach), uczestnicząc w wykładach, prelekcjach okolicznościowych, przedsięwzięciach dydaktycznych i konferencjach. CKU współpracowało także w zakresie zadań statutowych z Centrum Kształcenia Zawodowego w Starachowicach oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Stalowej Woli.

(akta kontroli, str. 168-194)

Centrum nie organizowało kursów *na zamówienie*. Dyrektor CKU oświadczyła, że nie wpływały żadne prośby o zorganizowanie takiego kursu. Pojawiały się natomiast pytania od lokalnych przedsiębiorców czy instytucji o możliwość uczestnictwa ich pracowników w konkretnych KKZ.

(akta kontroli, str. 195)

Centrum zapewniało możliwość skorzystania z doradztwa zawodowego. Zajęcia prowadziły dwie osoby, które posiadały wymagane kwalifikacje. Na każdy rok szkolny przygotowywano program i plan realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

(akta kontroli, str. 196-225)

Doradcy zawodowi prowadzili porady indywidualne i grupowe związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, udostępniali informacje edukacyjne i zawodowe, informacje branżowe, prowadzili indywidualne konsultacje z zakresu doradztwa osobistego, edukacyjnego czy pomocy przy wyborze kariery zawodowej słuchaczy. Udzielali również porad słuchaczom poszukującym pracy związanych z wyborem odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz planowanym rozwojem kariery zawodowej, a także wskazówek dotyczących poszukiwania i podejmowania pracy, informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach dalszego rozwoju i kształcenia.

(akta kontroli, str. 226-272)

Ofertę kształcenia CKU prezentowano na stronie internetowej Centrum⁹, na plakatach promocyjnych, tablicach informacyjnych w holu szkoły, w mediach społecznościowych (*Facebook*), podczas imprez okolicznościowych¹⁰, dni otwartych, w lokalnych mediach, w PUP, instytucjach i gminach ościennych. Oferta zawierała kluczowe informacje potrzebne do wyboru kształcenia dla potencjalnych słuchaczy.

(akta kontroli, str. 273, 389, 394-395)

Przydatność oferowanych KKZ dla krajowego i wojewódzkiego rynku pracy była niska¹¹. Do potrzeb powiatowego rynku pracy adekwatnych było 47% oferowanych kursów. Dyrektor CKU zwróciła uwagę na brak zawodu *opiekun medyczny* w wykazach zawodów deficytowych w kraju, województwie i powiecie w latach 2019 i 2020. Zawód ten wymaga szerszej wiedzy i większych umiejętności niż zawód *opiekun osoby starszej lub niepełnosprawnej*, który znalazł się w powiatowym wykazie zawodów deficytowych w powiecie ostrowieckim w 2020 r. Stale rośnie zainteresowanie tym zawodem, a dla podkreślenia jego rangi, od września 2021 r. możliwe będzie uzyskanie tej kwalifikacji wyłącznie po ukończeniu szkoły policealnej. Wśród prognoz wojewódzkich na rok 2021 w zakresie zawodów o istotnym zapotrzebowaniu, zawód ten uplasował się na 29 pozycji. Dyrektor poinformowała, że zawód ten nie był ujęty w klasyfikacji, którą posługiwano się do tworzenia analiz badających rynek pracy.

(akta kontroli, str. 274-275)

W latach 2019/2020 i 2020/2021 CKU zatrudniało 23 nauczycieli teoretycznych i praktycznych przedmiotów zawodowych. Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 4 sierpnia 2018 r.¹², tygodniowy, obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin w kształceniu zaocznym wynosił 18 godzin, a okresem rozliczeniowym był semestr (18 tygodni, tj. 324 godziny). Wymiar zaplanowanych godzin dla nauczycieli był adekwatny do planu zajęć na dany semestr oraz zgodny z przydziałami czynności w poszczególnych semestrach. Zasoby kadrowe Centrum zabezpieczały możliwość kształcenia w realizowanych kwalifikacjach. Kwalifikacje trzech z 23 nauczycieli były związane z zawodami deficytowymi poszukiwanymi na krajowym rynku pracy¹³, kwalifikacje 11 – z zawodami deficytowymi na wojewódzkim rynku pracy¹⁴, kwalifikacje 11 – z zawodami deficytowymi na powiatowym rynku pracy¹⁵. Wszyscy nauczyciele zatrudnieni byli na podstawie umów o pracę na czas określony (jeden semestr). Spośród wskazanej liczby nauczycieli tylko jeden nie był praktykiem¹⁶. W branży elektryczno-mechanicznej „praktykami” było trzech nauczycieli. Najwięcej nauczycieli miało uprawnienia do nauczania w zawodach: technik usług kosmetycznych (dziewięciu), technik sterylizacji medycznej (ośmiu) oraz opiekun medyczny (sześciu).

(akta kontroli, str. 276-281)

⁹ <http://ckuostrowiec.pl/>

¹⁰ *Dni Ostrowca*, pikniki rodzinne.

¹¹ Wynosiła 11% w 2019 r. i 16% w 2020 r.

¹² Nr LXIV/84/2018 w sprawie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin niektórych nauczycieli oraz obniżania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli.

¹³ Elektryk, technik elektryk.

¹⁴ Elektryk, technik elektryk, kucharz, technik informatyk, cukiernik, krawiec, technik przemysłu mody.

¹⁵ Fryzjer, technik usług fryzjerskich, elektryk, technik elektryk, kucharz, krawiec, technik przemysłu mody.

¹⁶ Nauczyciel ten nie wskazał CKU jako głównego miejsca zatrudnienia, dlatego placówka nie zorganizowała mu szkolenia branżowego, stosownie do zapisów art. 70c ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r., poz. 2215 ze zm.).

Dyrektor CKU opracowała plany nadzoru pedagogicznego na lata szkolne 2019/2020 i 2020/2021, uwzględniające kierunki polityki oświatowej państwa¹⁷. Dokumenty te zawierały wszystkie elementy określone w § 23 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego¹⁸ i zostały przedstawione podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej¹⁹. Zmiany w planach nadzoru zatwierdzano na zebraniach Rady Pedagogicznej zgodnie z § 23 ust. 4 ww. rozporządzenia. Wnioski z planu nadzoru za rok 2019/2020 dotyczyły realizacji podstawy programowej w szkołach i na KKZ oraz zmian w przepisach dotyczących kształcenia zawodowego, bezpiecznego i efektywnego wykorzystania technologii cyfrowych, szkoleń branżowych nauczycieli. Plan nadzoru na rok 2020/2021 jest w trakcie realizacji.

(akta kontroli, str. 282-315)

W latach 2019/2020 i 2020/2021 kontrolą objęto przestrzeganie przepisów prawa poprzez dokumentowanie procesu dydaktycznego oraz procesów edukacyjnych. Ewaluacją wewnętrzną w roku szkolnym 2019/2020 objęto metody aktywizacji słuchaczy, a w roku szkolnym 2020/2021 – ich aktywność na zajęciach. W roku szkolnym 2019/2020 monitoringiem objęto realizację podstawy programowej, dostosowanie programów i planów nauczania do poszczególnych grup oraz faktyczną realizację zajęć, a w roku szkolnym 2020/2021 – realizację podstawy programowej w szkołach i na KKZ oraz realizację zajęć.

(akta kontroli, str. 316-328)

Każdego roku opracowywano plan doskonalenia nauczycieli, na podstawie którego organ prowadzący przekazywał środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli. Ponadto odbywały się szkolenia dla rad pedagogicznych, a nauczyciele, w ramach samokształcenia, brali udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.

(akta kontroli, str. 329-349)

Prawidłowo opracowano harmonogram szkoleń branżowych, o których mowa w art. 70c ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela²⁰ i zorganizowano szkolenia branżowe dla trzech nauczycieli. Analizy potrzeb szkoleniowych dokonano na podstawie wywiadu z nauczycielami, ich oświadczeń o potrzebie odbycia takiego szkolenia oraz weryfikacji dokumentacji pracowniczej.

(akta kontroli, str. 180-185, 329)

Dyrektor CKU oświadczyła, że system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonował w oparciu o koncepcję rozwoju Centrum, statut, wnioski z nadzoru pedagogicznego, system kontroli zarządczej oraz regulaminy, procedury i instrukcje obowiązujące w placówce.

(akta kontroli, str. 350-357)

¹⁷ M.in. tworzenie oferty programowej w kształceniu zawodowym, wdrażanie nowych podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w 2019/2020 oraz wdrażania zmian w kształceniu zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia osób dorosłych w 2020/2021.

¹⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1551.

¹⁹ Uchwała Rady Pedagogicznej nr 9/2019 w sprawie planu pracy placówki, w tym planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2019/2020 Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz uchwała Rady Pedagogicznej nr 13/2020 w sprawie planu pracy placówki, w tym planu nadzoru pedagogicznego, programu doradztwa zawodowego i regulaminu funkcjonowania CKU w okresie epidemii koronawirusa na rok szkolny 2020/2021 CKU w Ostrowcu Świętokrzyskim.

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, ze zm.

W latach 2019 – 2021 wizytatorzy Kuratorium Oświaty w Kielcach przeprowadzili w Centrum jedną ewaluację problemową, nie wydając zaleceń.

(akta kontroli, str. 363-388)

W okresie objętym kontrolą, Centrum mieściło się w budynku o łącznej powierzchni 1798,8 m², w którym zlokalizowano 12 pracowni tematycznych, sześć sal wykładowych (w tym duża konferencyjna), bibliotekę, halę sportową, zaplecze pomocy dydaktycznych oraz ciągi komunikacyjne. Badaniem szczegółowym objęto pomieszczenia i wyposażenie pracowni cukierniczej i elektrycznej.

(akta kontroli, str. 389-400)

Pracownie te wyposażono zgodnie z warunkami kształcenia w zawodach cukiernik i elektryk, o których mowa w części III załącznika do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach²¹ (dalej: podstawa programowa z 2017 r.) - cukierniczą i elektryczną oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego²² (dalej: podstawa programowa z 2019 r.) - pracownię elektryczną.

W skład pracowni elektrycznej wchodziły pracownia elektrotechniki i elektroniki, pracownia eksploatacji i instalacji elektrycznych oraz pracownia eksploatacji maszyn i urządzeń elektrycznych, funkcjonujące, według oświadczenia Dyrektora CKU, wspólnie, naprzemiennie. Znajdowały się w nich po dwa stanowiska dla każdej z ww. pracowni. W skład pracowni cukierniczej wchodziła pracownia zajęć praktycznych, która posiadała jedno stanowisko magazynowania surowców cukierniczych, dwa stanowiska przygotowania surowców i półproduktów cukierniczych oraz dwa stanowiska wypieku półproduktów. Z uwagi na liczebność grup realizujących kształcenie praktyczne w ww. pracowniach, zachowanie wymogu zapewnienia jednego stanowiska na dwóch uczniów w pracowni elektrycznej oraz jednego stanowiska dla trzech uczniów w pracowni cukierniczej nie było możliwe, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 389-400, 844-980)

CKU zapewniło dostęp do literatury, materiałów, w tym multimedialnych, czasopism i innych wydawnictw niezbędnych do prowadzenia kształcenia ustawicznego w bibliotece szkolnej.

(akta kontroli, str. 390, 396)

Centrum zapewniało także bezpieczne i higieniczne warunki pracy. Wszystkie sale wyposażono w apteczki pierwszej pomocy i gaśnice. Obiekt był przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Na każdym piętrze znajdowała się toaleta dla osób niepełnosprawnych, budynek wyposażony był w windę i podjazdy dla wózków inwalidzkich. Raz w roku, Dyrektor CKU powoływała komisję, która przeprowadzała kontrolę zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w obiekcie. Kontrole obejmowały teren szkoły, stan zewnętrzny budynków, pomieszczenia, wyposażenie, maszyny, urządzenia techniczne, instalację elektryczną i piorunochronową, grzewczą i wentylacyjną, wodno-kanalizacyjną, zabezpieczenie przeciwpożarowe, wyposażenie i rozmieszczenie apteczek.

(akta kontroli, str. 401-410, 389-390)

²¹ Dz. U. poz. 860, ze zm.

²² Dz. U. poz. 991, ze zm.

Pracownie tematyczne przydzielano konkretnemu nauczycielowi zawodu, zobowiązując go do niezwłocznego informowania Dyrektora o brakach i uchybieniach w wyposażeniu. Opiekunowie pracowni zgłaszali braki lub konieczność zakupu materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć. Dodatkowo kierownik administracyjno-gospodarczy okresowo wykonywał przeglądy wyposażenia CKU oraz kontrole zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

(akta kontroli, str. 411-436)

Dyrektor opracował harmonogramy zajęć na lata szkolne 2019/2020 i 2020/2021 z podziałem na poszczególne semestry, które udostępniano na stronie internetowej Centrum i przekazywano słuchaczom. Nie opracowano odrębnych harmonogramów zajęć praktycznych z podziałem na grupy słuchaczy. W CKU wdrożono wymagane procedury związane z nauką w czasie pandemii. Kolejnymi zarządzeniami Dyrektor wprowadzała procedury związane z wdrażaniem nauki zdalnej, sposobami jej prowadzenia, organizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz egzaminów, a także procedurę związaną z ewentualnym przypadkiem zakażenia. Ponadto wydawane były zalecenia dla nauczycieli podczas pracy zdalnej. Zarządzenia aktualizowano na bieżąco, dostosowując tryb i sposób nauki do warunków pandemicznych, publikując komunikaty na stronie internetowej CKU lub wywieszając je na tablicach ogłoszeń w placówce.

(akta kontroli, str. 437-468)

Dyrektor CKU, zarządzeniem nr 40/2020 z 1 września 2020 r., wprowadziła regulamin funkcjonowania Centrum w okresie pandemii, z uwzględnieniem wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Edukacji Narodowej i Ministra Zdrowia.

(akta kontroli, str. 452-454)

W okresie od 13 marca do 25 marca 2020 r., zgodnie z zarządzeniem Dyrektora CKU nr 15/2020²³ zawieszono zajęcia w Centrum. Dyrektor zobowiązała nauczycieli do pozostania w gotowości świadczenia pracy i wspierania słuchaczy w samodzielnej nauce w domu, poprzez kontakt z wykorzystaniem poczty elektronicznej. W tym czasie aktualizowano kontakty e-mailowe do słuchaczy, nauczyciele wysyłali słuchaczom materiały edukacyjne, trwał wybór narzędzi do nauki zdalnej. Analiza dwóch z trzech objętych badaniem szczegółowym dzienników lekcyjnych KKZ (TG.04 i EE.26) wykazała, że w dziennikach lekcyjnych w ww. okresie odnotowano fakt przeprowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych, w wymiarze i zgodnie z tematyką wynikającą z programu nauczania. Z wyjaśnień Dyrektor CKU wynika, że nauczyciele w tym okresie kontaktowali się ze słuchaczami telefonicznie i mailowo, informując o sytuacji organizacyjnej. Ponadto wysyłali materiały edukacyjne, objaśniali zagadnienia związane z tematami zajęć, przesyłali filmy i linki do omawianych zagadnień. W dziennikach lekcyjnych nie zaznaczano formy prowadzonych zajęć (zdalnie/tradycyjnie).

Zdaniem NIK, taka organizacja zajęć, w tym w szczególności zajęć praktycznych, które z powodu pandemii nie mogły odbyć się w pracowniach Centrum, w tym początkowym okresie mogła skutkować niepełnym wyczerpaniem tematu, który wpisano do dziennika jako zrealizowany zgodnie z programem nauczania. Dyrektor CKU wyjaśniła, że nauczyciele, słuchacze działali w wyjątkowych okolicznościach pandemicznych. Dla wszystkich okres ten był bardzo trudny i obfitujący w nowe

²³ Z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie organizacji pracy Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim do 25 marca 2020 r.

rozwiązania (nauka zdalna). Nauczyciele niejednokrotnie uzupełniali dzienniki w późniejszym okresie, co mogło spowodować pewne niedociągnięcia.

(akta kontroli, str.437, 439-452)

W późniejszym okresie pandemii, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19²⁴, wdrożono prowadzenie zajęć, w tym praktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, z możliwością konsultacji z poszczególnymi nauczycielami. Do prowadzenia zajęć zdalnych wykorzystywano platformę ZOOM. Kontakt ze słuchaczami uzupełniała komunikacja przez pocztę elektroniczną, komunikatory społecznościowe i telefonię komórkową. Od 18 maja do 31 sierpnia 2020 r. zajęcia praktyczne niemożliwe do zrealizowania w formie zdalnej, po uzyskaniu zgody słuchaczy i w uzgodnieniu z Dyrektorem Centrum, realizowano w pracowniach CKU, u pracodawców i w gospodarstwie rolnym (technik rolnik), z zachowaniem wymogów reżimu sanitarnego. Od 1 września do 18 października 2020 r. nauka odbywała się w tradycyjny sposób, zgodnie z regulaminem funkcjonowania CKU w czasie pandemii i obowiązującymi obostrzeniami. Od 19 do 23 października 2020 r. obowiązywało nauczanie hybrydowe w pracowniach, zgodnie z regulaminem oraz u pracodawców i w gospodarstwie rolnym, o ile nie występowały zdarzenia, które mogły zagrozić słuchaczom ze względu na sytuację epidemiczną. Od 24 października do 8 listopada 2020 r. ponownie wprowadzono nauczanie zdalne. Od 9 listopada do 28 marca 2021 r., odbywało się nauczanie zdalne z możliwością prowadzenia zajęć praktycznych w pracowniach CKU i u pracodawców dla słuchaczy przystępujących do egzaminów zawodowych, z uwzględnieniem obostrzeń i reżimu sanitarnego (tj. w podziale na grupy). Od 29 marca 2021 r. powrócono do nauczania zdalnego.

(akta kontroli, str. 438-468)

Nie wystąpiły przypadki skrócenia realizacji PNZ po zakończeniu czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Nie zwalniano także słuchaczy szkoły policealnej z odbycia praktyk zawodowych lub zajęć praktycznych na podstawie § 25 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych²⁵ lub § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych²⁶.

(akta kontroli, str. 484)

We wszystkich zakończonych KKZ w dzienniku lekcyjnym zawarto adnotację o zrealizowaniu programów nauczania. Od 18 maja 2020 r., każdorazowo uzyskiwano zgodę słuchacza na udział w zajęciach praktycznych. Nie wszyscy słuchacze wyrazili taką zgodę.

(akta kontroli, str. 454-537)

Dyrektor CKU określiła sposób realizacji zajęć praktycznych w grupach maksymalnie pięcioosobowych, w wymiarze nieprzekraczającym 10 godzin

²⁴ Dz. U. poz. 493, ze zm.

²⁵ Dz. U. poz. 373.

²⁶ Dz. U. poz. 1534.

tygodniowo²⁷. Zgodnie z regulaminem funkcjonowania Centrum w okresie epidemii koronawirusa²⁸, opiekunowie poszczególnych oddziałów na dzień przed zjazdem informowali Dyrektora o planowanej liczebności grup, dostosowując ją do wymogów bezpiecznego przeprowadzenia zajęć. W dziennikach lekcyjnych nauczyciele wpisywali liczbę wszystkich obecnych słuchaczy na zajęciach praktycznych, nie dokumentując w żaden sposób podziału na grupy. Z wyjaśnień Dyrektora CKU wynika, że nauczyciele postępowali zgodnie z zarządzeniem, a specyfika dziennika nie przewidywała takiego uszczegóławiania frekwencji i nie obligowały do tego też żadne przepisy. Zdaniem NIK, konstrukcja dziennika pozwala na udokumentowaniem podziału na grupy.

(akta kontroli, str. 457, 538-543)

Zdaniem Dyrektora CKU, kształcenie w dobie pandemii było wyzwaniem dla słuchaczy, nauczycieli, dydaktyki. Nauka zdalna wymagała większego zaangażowania i umiejętności co powodowało przemęczenie i skutkowało pomyłkami. Kontakt zdalny bywał utrudniony, od słuchaczy wymagał większej samodyscypliny. Kształcenie teoretyczne można było zrealizować w formie zdalnej bez większych problemów, natomiast kształcenie praktyczne było bardzo trudne do zrealizowania w tej formie. Pandemia i związane z nią obostrzenia ograniczyły również korzystanie z oferty dodatkowej, którą zapewniało CKU (wyjazdy studyjne, spotkania tematyczne). Z drugiej strony, słuchacze swobodniej dysponowali czasem na naukę, a wymiana korespondencji mailowej, rozmowy telefoniczne przyczyniały się do bardziej zindywidualizowanego podejścia do słuchacza.

Wśród barier w kształceniu zawodowym Dyrektor wymieniła niewystarczające środki finansowe i uzależnienie subwencji oświatowej od liczby zdanych egzaminów zewnętrznych. Subwencja pokrywa tylko część kosztów, pozostałe kwoty musi współfinansować organ prowadzący. Nie wszyscy słuchacze chcą zdawać egzaminy, jest grupa słuchaczy którzy poprzez uczestnictwo w KKZ chce jedynie poszerzyć swoją wiedzę i zainteresowania.

W ocenie Dyrektora CKU, dostęp do kompleksowej informacji na temat wprowadzanych zmian w zasadach funkcjonowania poszczególnych form kształcenia ustawicznego i praktycznej nauki zawodu w trakcie pandemii był ograniczony. Niewiele szkoleń adresowanych było do placówek zajmujących się kształceniem dorosłych. Dyrektor doceniła przesyłane przez MEN/EiN bezpośrednio na skrzynkę mailową CKU informacje o wprowadzanych zmianach, co było dużym udogodnieniem dla kadry zarządzającej. Brakowało precyzyjnych wytycznych dotyczących specyfiki szkół kształcących ustawicznie.

(akta kontroli, str. 544-553)

Centrum w okresie objętym kontrolą występowało do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (dalej: OKE) z wnioskami o upoważnienie do zorganizowania części praktycznej egzaminów zawodowych i uzyskało je we wszystkich kwalifikacjach, w których realizowało kształcenie.

(akta kontroli, str. 554-641)

CKU nie występowało z wnioskiem o akredytację ani o inne certyfikaty potwierdzające wysoką jakość kształcenia bądź funkcjonowania placówki.

²⁷ Zarządzenie nr 50/2020 z 6 listopada 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

²⁸ Zarządzenie Dyrektora Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim nr 40/2020 z dnia 1 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu funkcjonowania Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Liczba stanowisk w pracowniach, w których realizowano kształcenie praktyczne w zawodach *technik elektryk* oraz *cukiernik* nie była dostosowana do liczebności tych grup, nie spełniała zatem wymogów określonych w części III załącznika do podstawy programowej z 2017 r. dla pracowni elektrycznej i cukierniczej oraz w załączniku nr 3 do podstawy programowej z 2019 r. dla pracowni elektrycznej²⁹.

Zgodnie z przepisami podstawy programowej z 2017 r., dotyczącymi zawodu technik elektryk, wymagane są następujące pomieszczenia dydaktyczne:

- pracownia elektrotechniki i elektroniki (jedno stanowisko dla dwóch uczniów),
- pracownia montażu, konserwacji i eksploatacji maszyn i urządzeń elektrycznych (jedno stanowisko dla jednego ucznia),
- pracownia montażu, konserwacji i eksploatacji instalacji elektrycznych (jedno stanowisko dla jednego ucznia).

W zawodzie cukiernik, wymagane są następujące stanowiska:

- magazynowania i składowania surowców cukierniczych (jedno stanowisko dla trzech uczniów),
- przygotowania surowców i półproduktów cukierniczych (jedno dla trzech uczniów),
- wypieku półproduktów i wyrobów gotowych (jedno dla trzech uczniów),
- dekorowania wyrobów cukierniczych (jedno dla trzech uczniów).

Zgodnie z podstawą programową z 2019 r., do kształcenia w zawodzie technik elektryk (ELE.05) wymagane są następujące pomieszczenia dydaktyczne:

- w pracowni elektrotechniki i elektroniki stanowisko pomiarowe (jedno dla dwóch uczniów),
- w pracowni eksploatacji instalacji elektrycznych stanowiska do eksploatacji instalacji elektrycznej (jedno dla dwóch uczniów),
- w pracowni eksploatacji maszyn i urządzeń elektrycznych stanowiska do eksploatacji maszyn i urządzeń elektrycznych (jedno dla dwóch uczniów).

Analiza dzienników lekcyjnych z okresu, w którym trwało kształcenie w zakresie objętych badaniem szczegółowym kwalifikacji w dwóch zawodach wykazała, że w zajęciach praktycznych brało udział od 11 do 13 słuchaczy (EE.26 w zawodzie technik elektryk) oraz od 11 do 18 słuchaczy (TG.04 w zawodzie cukiernik). Zachowanie wymogu jednego stanowiska na dwóch uczniów w pracowni elektrycznej oraz jednego stanowiska na trzech uczniów w pracowni cukierniczej nie było zatem możliwe.

(akta kontroli, str. 389-400, 844-980)

Dyrektor CKU wyjaśniła, że zajęcia w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach elektryk i technik elektryk odbywały się w pracowniach CKU (w zakresie, w którym wyposażenie jest wystarczające) oraz we współpracy z firmą Rotech R.P., w miejscu wykonywania przez firmę prac. W okresie pandemii, gdy umożliwiono realizację zajęć praktycznych w tradycyjny sposób, skorzystano z tej możliwości, a słuchacze czterokrotnie odbyli zajęcia we współpracy z ww. firmą. Zajęcia praktyczne w pracowniach realizowano w małych grupach. Ze złożonych wyjaśnień wynika ponadto, że rozbudowę pracowni, w której realizowano zajęcia praktyczne w zakresie kwalifikacji TG.04 przerwała pandemia. Na tym KKZ, większość zajęć realizowano zdalnie lub w małych grupach, dla których

²⁹ W roku szkolnym 2020/2021 kontynuowano kształcenie w zakresie badanej kwalifikacji w zawodzie technik elektryk także w oparciu o podstawę programową z 2019 r.

wyposażenie było adekwatne do potrzeb. Odnosząc się do organizacji zajęć przed pandemią, Dyrektor CKU wyjaśniła: *sluchacze TG.04 wykonywali różne zadania, inni w tym czasie obserwowali i notowali. Później następowały zamiany.*

(akta kontroli, 439-452)

Wyjaśnienia te nie zasługują na uwzględnienie. Liczba słuchaczy, którzy mogą korzystać z jednego stanowiska wynika z podstawy programowej, w której wskazano także minimalną liczbą godzin kształcenia praktycznego do realizacji na KKZ przez każdego słuchacza. Wyposażenie pracowni w niewystarczającą liczbę stanowisk, może niekorzystnie wpłynąć na jakość kształcenia w trakcie zajęć praktycznych. NIK zwraca także uwagę, że praca w podziale na grupy nie została w żaden sposób udokumentowana.

Dyrektor wyjaśniła, że obecnie trwa procedura zakupowa odnośnie wyposażenia stanowisk do poszczególnych pracowni. W związku z przedłożeniem zaakceptowanego zapotrzebowania na stworzenie dodatkowych stanowisk w objętych badaniem szczegółowym pracowniach oraz faktur zakupowych, NIK odstępuje od formułowania wniosku dotyczącego doposażenia pracowni.

(akta kontroli, 358-359,1240-1243)

OCENA CZĄSTKOWA

CKU przygotowało szeroką ofertę edukacyjną, wpisującą się w potrzeby lokalnego rynku pracy, w szczególności oferowało możliwość zdobycia kwalifikacji na licznych KKZ. W Centrum zorganizowano doradztwo zawodowe i podejmowano na szeroką skalę współpracę z pracodawcami i instytucjami. Kadra posiadała wymagane kwalifikacje, umożliwiano też jej doskonalenie zawodowe oraz wdrożono szkolenia branżowe. Centrum było przygotowane do prowadzenia egzaminów zawodowych we wszystkich kształconych kwalifikacjach. Przestrzegano też przepisów dotyczących organizacji pracy placówki w czasie trwania pandemii. Liczba wyposażonych stanowisk w pracowni elektrycznej i cukierniczej nie była jednak adekwatna do liczebności grup realizujących w nich kształcenie praktyczne.

OBSZAR

2. Finansowanie kształcenia ustawicznego i/lub zawodowego

Opis stanu faktycznego

Plany finansowe CKU, zgodnie z zarządzeniami nr V/34/2019 Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego³⁰ oraz nr V/20/2020³¹ w sprawie prowadzenia gospodarki finansowej przez Centrum Kształcenia Ustawicznego, zostały zatwierdzone przez Dyrektora CKU w formie zarządzeń³², po otrzymaniu pism informujących o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków dla placówki. W planie finansowym na 2019 r. ujęto kwotę dochodów w wysokości 48,3 tys. zł oraz wydatki w kwocie 1651,3 tys. zł. Na rok 2020 zaplanowano 12,3 tys. dochodów oraz 1254,7 tys. wydatków. W planie na 2021 r. ujęto 12,3 tys. dochodów i 1700 tys. zł wydatków.

(akta kontroli, str. 676-693)

Całość planowanych dochodów ujęto w rozdziale klasyfikacji budżetowej 80140 *Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego*. W planie wydatków w tym rozdziale ujęto natomiast: 941,4 tys. zł na 2019 r., 667,5 tys. zł na 2020 r. oraz 941,4 tys. na rok 2021. W rozdziale 80151 *Kwalifikacyjne kursy*

³⁰ Z dnia 23 stycznia 2019 r., <https://bip.um.ostrowiec.pl/zarzadzenie/20742/zarzadzenie-nr-v-34-2019>, dostęp z dnia 12 marca 2020 r.

³¹ Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 2 stycznia 2020 r., <https://bip.um.ostrowiec.pl/zarzadzenie/22158/zarzadzenie-nr-v-20-2020>, dostęp z dnia 12 marca 2020 r.

³² Nr 1/2019 z dnia 23 stycznia 2019 r. i 1/2020 z dnia 3 stycznia 2020 r.

zawodowe w ww. okresie zaplanowano odpowiednio następujące wydatki: 709,8 tys. zł, 587,1 tys. zł oraz 758,7 tys. zł. Ponadto w każdym roku Dyrektor zatwierdzała plan finansowy w zakresie dochodów wydzielonego rachunku i wydatków nimi finansowanych. W okresie objętym kontrolą zaplanowano dochody w następujących wysokościach: 60,2 tys. zł w 2019 r., 55,2 tys. zł w 2020 r. oraz 55,2 tys. na rok 2021.

(akta kontroli, str. 682-693)

Wykonane dochody gromadzone na wydzielonym rachunku i wydatki z nich sfinansowane w ww. okresie wyniosły 7,7 tys. zł w 2019 r., 8,5 tys. zł w 2020 r. oraz 0,05 tys. zł w 2021 r. (do 31 marca). Katalog dochodów gromadzonych na wyodrębnionym rachunku był zgodny z § 1 ust. 2 uchwały nr V/18/2010 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego³³ (ze zmianami). Dochody te pochodziły ze świadczonych przez Centrum usług (szkoleń komercyjnych i diagnozy w zakresie uzależnień na zlecenie Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim), z odsetek oraz opłat za duplikaty świadectw. Zgromadzone dochody przeznaczone zostały na cele określone w § 1 ust. 3 ww. uchwały, tj. m.in. składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, wynagrodzenia bezosobowe osób realizujących umowy zlecenia (diagnozę dotyczącą uzależnień, usługi szkoleniowe), zakup materiałów i wyposażenia, zakup artykułów spożywczych dla uczestników szkoleń, usług szkoleniowych.

(akta kontroli, str. 694-708, 729-730)

Faktycznie wykonane dochody CKU (z wyłączeniem gromadzonych na wydzielonym rachunku) w objętym kontrolą okresie wyniosły 81,6 tys. zł w 2019 r. (169% planu po zmianach), 13,9 tys. zł w 2020 r. (113% planu po zmianach) oraz 7,7 tys. w 2021 r. (do 31 marca). Uzyskiwane dochody budżetowe pochodziły z najmu i dzierżawy składników majątkowych oraz dochodów i wpływów z lat ubiegłych.

Wykonane wydatki (z wyłączeniem sfinansowanych dochodami gromadzonymi na wydzielonym rachunku) wyniosły 1580,2 tys. zł w 2019 r. (95% planu po zmianach), 1676,2 tys. zł w 2020 r. (90% planu po zmianach) oraz 514,2 tys. zł w 2021 r. (do 31 marca). Wydatki wykonane w rozdziale 80151 *Kwalifikacyjne kursy zawodowe* wyniosły 687,5 tys. zł w 2019 r. oraz 721 tys. zł w 2020 r. (43% wydatków ogółem). Pozostałe kwoty dotyczyły liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, szkół policealnych oraz dokształcania i doskonalenia nauczycieli. W kontrolowanym okresie CKU nie ponosiło wydatków inwestycyjnych.

(akta kontroli, str. 694-708)

Dane o liczbie uczestników KKZ w SIO były zgodne ze stanem faktycznym: na 30 września 2019 r. w KKZ uczestniczyło 254 słuchaczy, a 55 słuchaczy z poprzednich edycji zdało egzamin zawodowy z wynikiem pozytywnym. Na dzień 30 września 2020 r. było to odpowiednio: 300 i 60 słuchaczy KKZ.

(akta kontroli, str. 709-728)

W latach 2019-2021 dla CKU przyznano z subwencji oświatowej środki w wysokości odpowiednio: 1211,9 tys. zł, 1254,5 tys. zł oraz 1211,9 tys. zł. W 2019 r. kwota subwencji pokryła 77%, a w 2020 – 75% łącznych wydatków poniesionych przez Centrum. W ww. okresie gmina Ostrowiec sfinansowała działalność CKU z własnych środków kwotą 700 tys. zł.

³³ Z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie określenia jednostek budżetowych, źródeł dochodów, gromadzonych na wydzielonym rachunku i ich przeznaczenia oraz sposobu i trybu sporządzania planów finansowych dla wydzielonych rachunków dochodów.

Kwota na uczestników KKZ, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie wynosiła w 2019 r. – 38,5 tys. zł, a w 2020 r. – 56,1 tys. zł. Kwota przypadająca na uczestników KKZ wynosiła 735,5 tys. zł w 2019 r. i 800,2 tys. zł w 2020 r.

(akta kontroli, str. 732-739)

Szacunkowe koszty realizacji poszczególnych KKZ kształtowały się na poziomie od 66,5 tys. zł (kwalifikacja RL.16 w zawodzie *technik rolnik*) do 116,3 tys. zł (kwalifikacja TG.04 w zawodzie *cukiernik*) dla kursów, które rozpoczęły się w 2019 r. Dla KKZ, które rozpoczęły się w roku 2020 szacunkowy koszt wynosił od 71,8 tys. zł (ELE.02 w zawodzie *elektryk*) do 131,8 tys. zł (FRK.04 w zawodzie *technik usług kosmetycznych*). Dla kursów uruchomionych w bieżącym roku szacowany koszt wyniesie od 79 tys. zł (kwalifikacja ELE.02 w zawodzie *elektryk*) do 96 tys. zł (kwalifikacja ROL.04 w zawodzie *rolnik*).

Koszt organizacji PNZ dla szkoły policealnej MED.12 w zawodzie *technik sterylizacji medycznej* w 2019 r. skalkulowano na kwotę 72,3 tys. zł. Szacunkowy koszt dla szkół policealnych uruchomionych w 2020 r. wyniósł od 86,1 tys. zł (MED.12) do 128,2 tys. zł (BPO.01 w zawodzie *technik bezpieczeństwa i higieny pracy*). Dla szkół policealnych rozpoczętych w bieżącym roku kalendarzowym szacunkowy koszt wynosi 79,2 tys. (MED.12 w zawodzie *technik sterylizacji medycznej*) oraz 160,1 tys. zł (SPO.04 w zawodzie *opiekunka dziecięca*).

(akta kontroli, str. 740)

W kalkulacji tej uwzględniono m.in. koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi, ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków słuchaczy, koszty badań lekarskich, pomocy dydaktycznych i materiałów do zajęć, wyposażenia pracowni, praktyk zawodowych, eksploatacji i utrzymania budynku. Uczestnicy nie ponosili żadnych dodatkowych kosztów realizacji KKZ. Dyrektor wyjaśniła ponadto: *uruchomienie nowego kkkz i zakup wyposażenia (...) od podstaw generuje największe koszty. (...) Inna jest też specyfika każdego kkkz, co pociąga za sobą zróżnicowane zapotrzebowanie na zużywalne pomoce dydaktyczne. Okres pandemii zmienił trochę obraz kosztów (...), ponieważ w okresie zawieszenia zajęć czy nauki zdalnej nie były kupowane zużywalne pomoce dydaktyczne.*

CKU finansowało koszty badań lekarskich uczestników KKZ, mimo że zgodnie z art. 21a ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy³⁴, to pełnoletni kandydaci na kwalifikacyjne kursy zawodowe oraz pełnoletni słuchacze kwalifikacyjnych kursów zawodowych ponoszą koszty przeprowadzonych badań oceny możliwości pobierania nauki uwzględniającej stan zdrowia i zagrożenia występujące w miejscu nauki. Łączne koszty sfinansowanych przez CKU badań lekarskich w objętym kontrolą okresie (do 31 marca 2021 r.) wyniosły 13 764,50 zł.

Dyrektor wyjaśniła, że kwestia ta jest wynikiem uzgodnień z organem prowadzącym. Jest to praktyka stosowana od dawna i nie została podważona podczas żadnej kontroli, w tym finansowych, prowadzonych przez organ prowadzący. Zdaniem Dyrektora, jest to *kolejny przykład kierowania się dobrem słuchaczy, tworzenia placówki przyjaznej i wspierającej. Dzięki takiemu wizerunkowi jesteśmy konkurencyjni na rynku usług edukacyjnych i cieszymy się zainteresowaniem mieszkańców.* Naczelnik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego potwierdził, że finansowanie kosztów badań odbywało się w porozumieniu z organem prowadzącym.

(akta kontroli, str. 477, 1264-1271, 1274-1277)

³⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1175 ze zm..

Szacunkowe koszty realizacji poszczególnych form kształcenia ustawicznego w przeliczeniu na jednego uczestnika dla KKZ uruchomionych w 2019 r. wyniosły od 2,8 tys. zł (kwalifikacja RL.16 w zawodzie *technik rolnik*) do 8,4 tys. zł (kwalifikacja AU.42 w zawodzie *technik przemysłu mody*). Dla kursów, które rozpoczęły się w 2020 r. koszt ten kształtował się od 2,6 tys. zł (kwalifikacja RL.16 w zawodzie *technik rolnik*) do 8,8 tys. zł (kwalifikacja FRK.04 w zawodzie *technik usług kosmetycznych*). Dla KKZ uruchomionych w 2021 r., koszt na jednego słuchacza oszacowano na kwoty od 3,8 tys. zł (INF.03 w zawodzie *technik informatyk*) do 4,2 tys. zł (OGR.03 w zawodzie *technik architektury krajobrazu*).

Koszt organizacji praktycznej nauki zawodu w przeliczeniu na jednego słuchacza dla szkoły policealnej MED.12 w zawodzie *technik sterylizacji medycznej* w 2019 r. skalkulowano na kwotę 3,3 tys. zł. Szacunkowy koszt dla szkół policealnych uruchomionych w 2020 r. wyniósł od 3,3 tys. zł (MED.12 w zawodzie *technik sterylizacji medycznej*) do 6,7 tys. zł (BPO.01 w zawodzie *technik BHP*). Dla szkół policealnych rozpoczętych w bieżącym roku kalendarzowym, szacunkowy koszt na słuchacza wynosi 3,4 tys. (MED.12) oraz 8,4 tys. zł (SPO.04 w zawodzie *opiekunka dziecięca*).

(akta kontroli, str. 741)

Dwa z trzech objętych badaniem szczegółowym KKZ zostały w pełni sfinansowane środkami pochodzącymi z subwencji oświatowej. Wskaźnik efektywności finansowej tych kursów (rozumiany jako różnica uzyskanych środków finansowych pochodzących z subwencji oświatowej do poniesionych nakładów) był dodatni i wynosił 134% dla TG.04 oraz 136% dla MS.04. W przypadku tych kursów, ze względu na czas ich trwania, CKU uzyskało subwencję oświatową dwukrotnie. NIK zwraca uwagę, że subwencja oświatowa pokryła koszty kursu TG.04, mimo iż został on uruchomiony po raz pierwszy, a CKU poniosło duże nakłady na wyposażenie pracowni. Podkreślić jednak należy, że pracownia cukiernicza została wyposażona zaledwie w dwa stanowiska. Ich liczba, zgodnie z podstawą programową nie była zatem adekwatna do liczebności grupy. Wskaźnik efektywności finansowej trzeciego, objętego badaniem szczegółowym KKZ (EE.26) wyniósł 95%. NIK wskazuje, że kurs ten trwał krócej, a CKU uzyskało subwencję oświatową na uczestników tylko raz. Kurs ten realizowany był jednak we współpracy z pracodawcą, co pozwoliło obniżyć jego koszty. NIK zauważa, że także w tym przypadku, liczba stanowisk w pracowni elektrycznej nie była dostosowana do liczebności grupy, a wyposażenie pracowni wymagało uzupełnienia.

(akta kontroli, str. 1273)

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora CKU, różnicowanie kosztów poszczególnych kursów wynika m.in. z czasu ich trwania, liczby słuchaczy, konieczności zakupu pierwszego wyposażenia, zróżnicowanej wartości materiałów i pomocy do zajęć, zależnej od specyfiki danego KKZ.

(akta kontroli, str. 477)

W objętym kontrolą okresie, w CKU nie podejmowano działań na rzecz uzyskania dodatkowych środków finansowych na zapewnienie funkcjonowania i rozwoju oferty kształcenia ustawicznego. Dyrektor CKU wyjaśniła, że w jej opinii, ogłaszane programy nie są adresowane do placówek kształcących wyłącznie dorosłych. Osoby te, posiadające rodziny i pracujące miałyby problem z wyjazdem na zagraniczne praktyki lub staże, preferowane w tego rodzaju projektach.

(akta kontroli, str. 742)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Centrum prawidłowo opracowało plany finansowe dochodów i wydatków budżetowych, a dochody gromadzone na wyodrębnionym rachunku przeznaczało na cele określone w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Rzetelnie wprowadzano dane o liczbie uczestników KKZ do SIO. Nie podejmowano działań na rzecz uzyskania dodatkowych środków finansowych ze źródeł unijnych.

3. Realizacja i efektywność kształcenia ustawicznego i/lub zawodowego w Centrach

Opis stanu
faktycznego

Wszystkie zaplanowane w projekcie arkusza organizacyjnego KKZ zostały zrealizowane. Rozkład zajęć kursów, które rozpoczęły się w kontrolowanym okresie był niezgodny z deklarowaną zaoczną formą zajęć, bowiem dla każdego KKZ występowały przypadki organizowania zajęć trzy razy w tygodniu. Szerzej na ten temat w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 743-744, 763-772)

Badaniem szczegółowym objęto trzy KKZ: *MS.04 Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej w zawodzie opiekun medyczny*, *TG.04 Produkcja wyrobów cukierniczych w zawodzie cukiernik* oraz *EE.26 Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych w zawodzie technik elektryk*. Liczba godzin kształcenia na ww. KKZ, w tym liczba godzin praktyki oraz wymiar zajęć teoretycznych i praktycznych była zgodna z wymogami § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie KU dla zaocznej formy tych zajęć. Dla każdego KKZ, liczba słuchaczy rozpoczynających KKZ wynosiła minimum 20 osób i była zgodna z § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia. Realizacja KKZ, w tym kwalifikacja słuchaczy, forma zaliczenia i rodzaj prowadzonej dokumentacji były zgodne z regulaminem KKZ. Organizacja zajęć w formie zaocznej była niezgodna z warunkami określonymi w § 2 regulaminu, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 745-751, 1246-1261)

Zidentyfikowano przypadek niejednolitego podejścia do słuchaczy w kontekście zapisów § 4 ust. 9 pkt 6 regulaminu KKZ, zgodnie z którym, *słuchacz może zostać skreślony w przypadku nieobecności w wymiarze co najmniej 50% czasu przeznaczanego na zajęcia w ramach kkz*. Spośród 22 słuchaczy kursu MS.04 w zawodzie *Opiekun medyczny*, ośmiu skreślono z ww. powodu. Nie skreślono natomiast jednej ze słuchaczek, która nie uzyskała minimalnej wymaganej frekwencji na ośmiu przedmiotach spośród 11 ogółem. Słuchaczce tej błędnie wyliczono frekwencję ogólną (52% zamiast 36%). W załączniku do uchwały Rady Pedagogicznej nr 15/2020 została sklasyfikowana jako słuchaczka, która ukończyła kurs.

(akta kontroli str. 745-751, 755-759)

Dyrektor wyjaśniła, że słuchaczka ta zdała egzaminy ze wszystkich przedmiotów, w przeciwieństwie do pozostałych słuchaczy skreślonych z listy. Mimo niższej od 50% frekwencji została dopuszczona do zaliczenia, ponieważ wykazała się inicjatywą, realizując dodatkowe konsultacje, zdając egzaminy i usprawiedliwiając część nieobecności. Zapis w regulaminie nie stanowi o konieczności skreślenia słuchacza. W związku z pandemią, nauczyciele stosowali mniej rygorystycznie przewidzianą w regulaminie możliwość skreślenia z listy.

(akta kontroli str. 572-573)

Kształcenie na KKZ odbywało się w oparciu o prawidłową podstawę programową kształcenia w zawodach.

(akta kontroli str. 745-751)

Przed rozpoczęciem KKZ nie podejmowano udokumentowanych działań w celu określenia struktury grupy. Z udzielonych przez Dyrektora wyjaśnień wynika, że na pierwszych zajęciach słuchacze przekazują nauczycielom informacje przydatne w kontekście nauczanych przedmiotów. Jedynym wymaganiem określonym przez Centrum dla potencjalnych słuchaczy KKZ był wiek powyżej 18-tego roku życia. Kształcenie na kursach odbywało się od podstaw, a osoby zapisujące się były o tym informowane. Kadra prowadząca kursy posiadała kwalifikacje zawodowe odpowiednie do rodzaju prowadzonego kształcenia. CKU dla wszystkich klasyfikowanych uczestników wystawiło zaświadczenia o ukończeniu KKZ, jednak odebrało je zaledwie 18% uczestników kursu EE.26, 58% słuchaczy kursu TG.04 oraz 29% uczestników kursu MS.04.

(akta kontroli str. 577, 745-751, 760, 1028-1030)

Jedynym warunkiem przyjęcia na objęte badaniem szczegółowym KKZ było wypełnienie formularza zgłoszeniowego oraz przedłożenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w kursie³⁵. Decyzję o przyjęciu podejmowała powołana przez Dyrektora CKU komisja rekrutacyjna, na podstawie kolejności zgłoszeń.

(akta kontroli str. 753-754)

Placówka terminowo poinformowała OKE o rozpoczęciu kształcenia na KKZ, a informacja zawierała wszystkie wymagane elementy określone w § 9 rozporządzenia w sprawie KU i była zgodna ze stanem faktycznym.

(akta kontroli str. 761)

Słuchacze dwóch z trzech objętych badaniem szczegółowym KKZ (EE.26 i MS.04) odbywali praktyki zawodowe na podstawie zawartych z pracodawcami umów. Praktyki odbywano w firmie ROTECH oraz w domu pomocy społecznej. Załącznikiem do umowy był program praktyki zawodowej oraz harmonogram praktyki ze wskazaniem konkretnych słuchaczy i czasookresu, w jakim praktyki będą się odbywały. Ponadto, z firmą ROTECH podpisano umowę o organizację zajęć praktycznych, jednak z uwagi na pandemię nie opracowywano szczegółowych harmonogramów. Z wyjaśnień nauczyciela wynika, że zajęcia te odbyły się czterokrotnie, każdorazowo po uzyskaniu zgody Dyrektora, w terminach umożliwiających uniknięcie kontaktu z dużą liczbą pracowników firmy. Zajęcia praktyczne u pracodawcy nie zostały udokumentowane w dzienniku lekcyjnym.

(akta kontroli str. 1046-1058)

Trzy osoby (słuchacze kursu TG.04) wystąpiły o zwolnienie z zajęć dotyczących treści lub efektów kształcenia zrealizowanych w dotychczasowym procesie kształcenia. Zwolnień udzielono prawidłowo, zgodnie z wewnętrzną procedurą zwalniania słuchaczy Szkoły Policealnej i KKZ z zajęć oraz z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu.

(akta kontroli str. 1197)

Dokumentacja trzech objętych badaniem szczegółowym KKZ obejmowała wszystkie wymagane elementy, tj. program nauczania, dziennik zajęć, ewidencję wydanych zaświadczeń i protokoły z przeprowadzonych zaliczeń.

(akta kontroli str. 745-751)

Dzienniki zajęć prowadzono w formie papierowej, w sposób zgodny z wymogami § 24 ust. 3 rozporządzenia w sprawie KU, tj. odnotowując w nich imiona i nazwiska

³⁵ Na podstawie skierowań wydawanych przez Dyrektora CKU.

sluchaczy, liczbę godzin zajęć oraz tematy zajęć. W każdym z trzech objętych badaniem szczegółowym dzienniku stwierdzono jednak fakt nierzetelnego ich prowadzenia, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 773-980)

Ewidencja zaświadczeń, zgodnie z § 24 ust. 10 pkt 1, 3 i 4 rozporządzenia w sprawie KU, zawierała imię i nazwisko, adres zamieszkania i numer PESEL osoby, której wydano zaświadczenie, numer zaświadczenia oraz potwierdzenie odbioru (w przypadku jego odebrania). W ewidencji, w kolumnie *Data wydania zaświadczenia* wpisywano jednak datę jego odebrania, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 981-984)

Dla każdego przedmiotu realizowanego na objętych badaniem szczegółowym KKZ sporządzony został protokół z przeprowadzonego zaliczenia.

(akta kontroli str. 981-1007)

Analiza trzech programów opracowanych dla objętych badaniem szczegółowym kursów wykazała, że prawidłowo określono czas trwania kształcenia, liczbę godzin kształcenia i sposób organizacji kursu. Program uwzględniał ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, a także cele, efekty kształcenia i kryteria ich weryfikacji, warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w którym została wyodrębniona dana kwalifikacja, oraz minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie w ramach danej kwalifikacji, będące elementami podstawy programowej kształcenia w zawodzie (właściwe dla danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie). Opracowując program, nauczyciele korzystali z dostępnych na stronie ORE rekomendowanych programów nauczania – nie opracowywano autorskich programów. Analizowane programy nauczania spełniały pozostałe wymogi określone w § 25 ust. 1 rozporządzenia w sprawie KU, tj. określono w nich wymagania wstępne dla uczestników i słuchaczy (wiek powyżej 18-tego roku życia), wskazano cele kształcenia i sposoby ich osiągania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy uczestników kursów, wskazano nazwę zajęć i ich wymiar. W ramach poszczególnych zajęć przewidziano konkretne treści nauczania i zaplanowano efekty kształcenia, wskazując niezbędne środki i materiały dydaktyczne oraz literaturę oraz sposób i formę zaliczenia. Uczestnikom kursów udostępniano własne materiały dydaktyczne (opracowane skrypty, dostępne także w bibliotece CKU).

W przedłożonym do kontroli programie K/21/2018³⁶ dla KKZ w zakresie kwalifikacji MS.04 *Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej* w zawodzie *opiekun medyczny* założenia dotyczące liczby godzin przeznaczonych na konkretne zajęcia edukacyjne odbiegały od planu nauczania i faktycznej realizacji tego kursu.

(akta kontroli str. 1008-1027, 1031-1037, 1219-1222)

Dyrektor wyjaśniła, że do kontroli pomyłkowo przedstawiono roboczą wersję programu, która powstała przed wejściem w życie nowej podstawy programowej. Właściwy program przedstawiono podczas ewaluacji kuratorskiej, która nie wykazała nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 478)

NIK zwraca uwagę, że żadna z przedstawionych wersji programu (ani robocza, ani ostateczna) nie została opatrzona datą pewną jej sporządzenia.

W programie nauczania w zakresie kwalifikacji TG.04 przewidziano następujące zajęcia edukacyjne: *Technika w produkcji cukierniczej* (50 godzin), *Technologie*

³⁶ Przyjęty zarządzeniem nr 14/2019 Dyrektora CKU z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie Szkolnego zestawu programów nauczania i szkolnego zestawu podręczników na rok szkolny 2019/2020.

produkcji cukierniczej (100 godzin), Działalność gospodarcza w przetwórstwie spożywczym (40 godzin), Język obcy w produkcji cukierniczej (15 godzin), Użytkowanie komputera (15 godzin), Kompetencje personalne i społeczne (10 godzin) oraz w kształceniu praktycznym Produkcja wyrobów cukierniczych (420 godzin). W programie nauczania w zakresie kwalifikacji EE.26 zaplanowano przedmioty: Elektrotechnika i elektronika (30 godzin), Instalacje elektryczne (40 godzin), Maszyny elektryczne (30 godzin), Urządzenia elektryczne (30 godzin), Bezpieczeństwo i higiena pracy w zawodzie (10 godzin), Działalność gospodarcza w branży elektrycznej (10 godzin), Język obcy w branży elektrycznej (10 godzin), Użytkowanie instalacji elektrycznych (50 godzin), Obsługa maszyn i urządzeń elektrycznych (50 godzin). Ponadto przewidziano przedmioty w kształceniu zawodowym praktycznym: Rysunek techniczny (10 godzin), Pomiar elektryczne (40 godzin), Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych (80 godzin). W programie nauczania w zakresie kwalifikacji MS.04 zaplanowano przedmioty: Opieka nad osobą chorą i niesamodzielną (80 godzin), Zarys anatomii, fizjologii i patologii (60 godzin), Zdrowie publiczne (30 godzin), Zarys psychologii i socjologii (30 godzin), Działalność gospodarcza w ochronie zdrowia (40 godzin), Język obcy w ochronie zdrowia (60 godzin), Język migowy (50 godzin), Użytkowanie komputera (20 godzin), Udzielanie pierwszej pomocy (30 godzin). Ponadto przewidziano następujące przedmioty praktyczne: Zabiegi higieniczne, pielęgnacyjne i opiekuńcze (108 godzin) oraz Działania opiekuńcze nad osobą chorą i niesamodzielną (100 godzin).

(akta kontroli str. 1008-1026)

Ocena zapotrzebowania i przydatności oferowanych kursów dokonywana była w oparciu o sygnalizowane potrzeby słuchaczy, oferty pracy zamieszczane na stronach PUP, zgłaszane przez pracodawców.

(akta kontroli str. 1059-1062)

Zdawalność objętych badaniem szczegółowym KKZ (obliczona w stosunku do liczby uczestników rozpoczynających KKZ) była niska i wynosiła: 48% dla kursu w zakresie kwalifikacji TG.04 oraz 41% w zakresie kwalifikacji MS.04.

Uczestnicy kursu EE.26 (11, którzy ukończyli KKZ, tj. 52%) do egzaminu zawodowego przystąpić będą mogli w sesji letniej 2021 r. Dyrektor CKU oszacowała, że do egzaminu zawodowego przystąpi około 30% absolwentów, na co wpływa fakt, iż *pracodawcy wymagają zdanego egzaminu SEP-owskiego, do którego kurs w CKU ich przygotowuje, ale jest przeprowadzany przez organy do tego uprawnione.*

(akta kontroli str. 750-751, 1038)

Efektywność zatrudnieniowa KKZ objętych badaniem (na podstawie danych uzyskanych z PUP oraz od pracodawców za pośrednictwem CKU) wyniosła 25% dla TG.04; 36% dla EE.26 oraz 57% dla MS.04. Wartości te nie uwzględniają pełnej informacji – nie było bowiem możliwe przypisanie zanonimizowanych informacji od pracodawców do konkretnego KKZ.

(akta kontroli str. 1201-1214, 1227)

W celu określenia poziomu satysfakcji z kształcenia w CKU oraz losów absolwentów objętych badaniem szczegółowym trzech KKZ, wysłano ankiety do tych, którzy KKZ ukończyli. Ogólny wskaźnik zwrotu ankiet wyniósł 57% (21 na 37 wysłanych). Na ankiety odpowiedziało 14 kobiet i sześciu mężczyzn (jedna osoba nie określiła wieku ani płci). Średnia wieku ankietowanych uczestników wyniosła 44 lat (najstarszy uczestnik miał 70 lat, najmłodszy 22 lata). Jako źródło, z którego czerpano wiedzę o organizowanym kursie respondenci wskazali polecenie znajomych (67%), tablice ogłoszeń, ulotki itp. (57%), media lokalne (43%). Wszyscy ankietowani bardzo dobrze ocenili kontakt z CKU i wsparcie w sprawach organizacyjnych, przynajmniej

maksymalną liczbę sześciu punktów. Ogólne zadowolenie z kursu, materiały dydaktyczne, wiedzę i kompetencje nauczycieli oraz sposób przekazywania wiedzy praktycznej najwyżej oceniło aż 95% ankietowanych. Ponadto, 90% respondentów uznało KKZ za przydatny. Niewielkie zastrzeżenia słuchaczy budziło jedynie wyposażenie pracowni: 19% badanych oceniło je na pięć punktów, a 5% na cztery punkty.

Czterech spośród dziewięciu ankietowanych uczestników kursu MS.04 (44%), dwóch spośród siedmiu ankietowanych uczestniczek kursu TG.04 (29%) oraz trzech z pięciu ankietowanych słuchaczy kursu EE.26 (60%) znalazło pracę w trakcie KKZ lub po jego zakończeniu (w okresie do trzech miesięcy). Pozostałych 12 osób nie znalazło (nie zmieniło) pracy, jednak aż siedem osób (58%) jej nie szukało lub było już zatrudnionych w innym lub pokrewnym zawodzie.

(akta kontroli str. 1263)

Centrum nie dysponowało informacjami dotyczącymi losów zawodowych absolwentów, choć Dyrektor i nauczyciele mieli wiedzę, że słuchacze KKZ znajdują zatrudnienie. Inspektor Ochrony Danych wyjaśnił, że aktualnie obowiązujące przepisy prawa oświatowego nie zobowiązują CKU do badania ich losów.

(akta kontroli str. 1039, 1150-1151)

W CKU, w ramach oceny skuteczności i efektywności prowadzonych form kształcenia ustawicznego, analizowano odsetek słuchaczy KKZ przystępujących do egzaminów zawodowych, którzy złożyli egzamin z wynikiem pozytywnym (wszyscy przystępujący słuchacze z kursów TG.04 i MS.04 zdali egzamin zawodowy).

(akta kontroli str. 1199)

W grudniu 2019 r. przeprowadzono badania ankietowe wśród 40 słuchaczy KKZ, badając poziom ich zadowolenia z kształcenia w Centrum. Spośród badanych uczestników, 92,5% wskazało, że są zadowoleni z kształcenia, a pozostali nie wyrazili zdania na ten temat. Ponadto 77,5% respondentów oświadczyło, że chętnie uczestniczy w zajęciach, pozostałym zaś brakowało czasu. Aż 38 uczestników uznało tłumaczenie materiału za zrozumiałe, a zajęcia - interesujące.

(akta kontroli str. 1042-1045)

W objętym kontrolą okresie, Centrum realizowało wszystkie planowane zawody i kwalifikacje w ramach szkół policealnych. W 2019 r. (rok szkolny 2018/2019) kontynuowano kształcenie w dwóch SP dla dorosłych w kwalifikacji MS.11. *Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka w zawodzie opiekunka dziecięca* i MS.18 *Wykonywanie dezynfekcji i sterylizacji medycznej* w zawodzie *technik sterylizacji medycznej*. W roku szkolnym 2019/2020 rozpoczęto kształcenie 22 uczniów w SP w kwalifikacji MED.12 *Wykonywanie dekontaminacji sprzętu i wyrobów medycznych* w zawodzie *technik sterylizacji medycznej* (dalej: MED.12). W roku szkolnym 2020/2021 rozpoczęto kształcenie w czterech SP w następujących kwalifikacjach i zawodach: MED.12.– 27 uczniów, BPO.01. *Zarządzanie bezpieczeństwem w środowisku pracy* w zawodzie *technik bezpieczeństwa i higieny pracy* – 19 słuchaczy, SPO.04. *Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka* w zawodzie *opiekunka dziecięca* – 20 uczniów oraz MED.12 dla 23 słuchaczy. Dla uczniów ww. szkół CKU realizowało zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. W każdym przypadku zajęcia odbywały się w formie zaocznej.

(akta kontroli str. 768-772)

CKU zarchiwizowało dokumentację rekrutacyjną uczniów SP objętych badaniem szczegółowym, wraz z zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do kształcenia w zawodzie. Centrum, przyjmując uczniów na PNZ zapewniło warunki wskazane w § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie PNZ, tj. stanowiska szkoleniowe wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację

techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, pomieszczenia do przechowywania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej oraz dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń socjalno-bytowych. Zapewniano odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej oraz środki higieny osobistej. Słuchacze CKU byli ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków.

(akta kontroli str. 389-400, 1065, 1184, 1199)

Dyrektor CKU wyznaczyła nauczycieli praktycznej nauki zawodu. W przypadku praktyk zawodowych, każdej grupie wyznaczono opiekuna praktyk. Uczniowie zostali zapoznani z organizacją i regulaminem pracy, w szczególności w zakresie przestrzegania porządku i dyscypliny pracy oraz z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w CKU oraz u pracodawców, u których odbywali praktykę zawodową. Przebieg PNZ był nadzorowany przez kierownika szkolenia praktycznego, a praca kierownika – przez Dyrektora CKU.

(akta kontroli str. 1066, 1092-1094, 1119, 1122-1149)

Kierownik szkolenia praktycznego utrzymywał systematyczny kontakt z pracodawcami, przygotowywał programy nauczania, harmonogramy i dokumentację praktyk zawodowych, prowadził rozmowy indywidualne ze słuchaczami, przygotowywał umowy z pracodawcami w sprawie organizacji praktyk zawodowych oraz zajęć praktycznych. Prowadził także kontrole praktyk zawodowych.

(akta kontroli str. 1120-1149)

Realizacja PNZ czterech grup uczniów szkół policealnych objętych szczegółowym badaniem w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 odbywała się na podstawie umów zawartych przez Dyrektora Centrum. Umowy te spełniały wymagania § 7 rozporządzenia w sprawie PNZ. Realizacja praktyk zawodowych odbywała się nieodpłatnie, CKU ubezpieczało słuchaczy kierowanych na praktyki od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Realizacja zajęć praktycznych odbywała się w pracowniach CKU, wyposażonych zgodnie z podstawą programową, a częściowo u pracodawców (w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim. Praktyki zawodowe realizowano w Niepublicznym Żłobku i Przedszkolu *Pajacyk* oraz w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim). Określone w umowach warunki organizacji praktyk zawodowych umożliwiały zastosowanie i pogłębienie zdobytej wiedzy i umiejętności osoby o odpowiednich kwalifikacjach.

(akta kontroli str. 1094-1119, 1152-1170)

Prawidłowo określono czas realizacji praktyk zawodowych, dobowy wymiar godzin i wskazano grupowy sposób jej realizacji. Praktyki zawodowe w zawodzie *Technik sterylizacji medycznej* realizowano na podstawie umowy z ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim. W programie praktyk wskazano zakres tematów i czas realizacji – siedem godzin dziennie przez 4 tygodnie (razem 140 godzin). Uczniów SP podzielono na trzy grupy w harmonogramach realizacji praktyk. Praktyki zawodowe w zawodzie *Opiekunka dziecięca* realizowano na podstawie umów z Niepublicznym Żłobkiem i Przedszkolem *Pajacyk* (dwie umowy) i Zespołem Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych *Nasz Dom* Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi. W programie praktyk wskazano zakres tematów i czas realizacji – osiem godzin dziennie przez 4 tygodnie (razem 160 godzin).

(akta kontroli str. 1152-1168, 1171-1178)

Analiza 10 dzienników praktyk wykazała, że miejsce praktyki było zgodne z umową. Wyznaczono opiekuna, określono tematy, wskazano konkretne daty

realizacji i wymiar godzinowy. Nie dokonywano oceny postępów uczniów, lecz odnotowano ogólną ocenę z realizacji praktyk wraz z uzasadnieniem, potwierdzając zaliczenie praktyk pieczęcią zakładu pracy. Opiekun praktyki nie potwierdzał obecności ucznia w każdym dniu realizacji praktyk zawodowych. W ośmiu dziennikach, okres odbywania praktyki był zgodny z harmonogramem, stanowiącym załącznik do umowy. Dwie osoby ze szkoły policealnej MED.12 realizowały praktyki w innych grupach i terminach, niż wynikało to z zawartej umowy.

(akta kontroli str. 1179)

Dyrektor wyjaśniła, że harmonogram uległ zmianie w związku z nieprzewidzianymi okolicznościami losowymi. Oczekiwanie na podpisanie aneksu mogłoby skutkować niezrealizowaniem przez słuchaczki praktyk w objętym umową terminie. Zmianę terminu uzgodniono ustnie.

(akta kontroli str. 480)

Przebieg zajęć praktycznych dokumentowano w dzienniku lekcyjnym, nie odnotowywano w nim jednak czy zajęcia odbywały się w pracowni CKU, czy też u pracodawcy. Obecność na zajęciach słuchacze potwierdzali podpisem. Wyjścia słuchaczy Szkoły Policealnej w zawodzie *technik sterylizacji medycznej* na zajęcia praktyczne w Centralnej Sterylizatorni w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano w *Ewidencji wyjść służbowych nauczycieli wraz ze słuchaczami poza siedzibę CKU* (dwukrotnie w 2019 r. i pięciokrotnie w 2020 r.).

(akta kontroli str. 1180-1183, 1185-1192)

Dyrektor CKU oświadczyła, że w latach 2019-2020 do szkół policealnych nie uczęszczali uczniowie realizujący kształcenie specjalne lub legitymujący się orzeczeniem o niepełnosprawności (lub stopniu niepełnosprawności).

(akta kontroli str. 1184)

Efektywność ogólna praktycznej nauki zawodu³⁷ (dla czterech grup objętych badaniem szczegółowym) była zadowalająca (średnia wyniosła 87%). Zadowalająca była także średnia frekwencja w badanej próbie (średnia 85%). Średnia ocen z praktyk zawodowych i zajęć praktycznych była wysoka (wyniosła odpowiednio 5 oraz 4,9).

Efektywność ogólna PNZ mierzona wskaźnikiem ocen dobrych, bardzo dobrych i celujących była wysoka i wyniosła 100% (uwzględniając wyłącznie oceny bardzo dobre i celujące efektywność wyniosła średnio 70%). Udział uczniów realizujących PNZ w systemie dualnym w grupie wszystkich, którzy ukończyli PNZ w kwalifikacji MED.12 wyniósł 100% (część zajęć praktycznych, poza praktykami zawodowymi, realizowano w rzeczywistych warunkach pracy). Uczniowie szkoły policealnej MS.11 zajęcia praktyczne odbywali w pracowniach CKU oraz realizowali praktyki zawodowe. W CKU nie realizowano PNZ w systemie modułowym ani w ramach praktyk zagranicznych.

(akta kontroli str. 1193-1196, 1226)

Efektywność zatrudnieniowa PNZ wyniosła 33% dla MS.11 i 17% dla MS.18. Z informacji z ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim wynika także, że zatrudniono także dwie słuchaczki szkoły policealnej MS.18, które nie były klasyfikowane i w związku z tym nie zostały ujęte w wyliczeniu ww. wskaźnika.

(akta kontroli str. 1201-1218, 1228)

³⁷ Rozumiana jako udział uczniów, którzy rozpoczęli PNZ i ukończyli ją z wynikiem pozytywnym oraz w terminie określonym umową, w stosunku do wszystkich, którzy rozpoczęli PNZ.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dzienniki lekcyjne dla trzech objętych badaniem szczegółowym KKZ wypełniane były nierzetelnie, gdyż:
 - nie ewidencjonowano odrębnie obecności na każdej godzinie zrealizowanych zajęć, a frekwencję dokumentowano w niejednolity sposób (ewidencjonowano jedną albo dwie godziny, co znacznie utrudniało prawidłowe obliczenie frekwencji lub liczba godzin obecności nie pokrywała się z liczbą zaewidencjonowanych godzin zrealizowanych tematów);
 - poprawek dokonywano poprzez przeprawianie lub wymazywanie,
 - nieprawidłowo ewidencjonowano realizowane godziny na zajęciach praktycznych w zakresie *Produkcji wyrobów cukierniczych* (zapisy w dzienniku o liczbie zrealizowanych godzin nie korespondowały z semestralnym rozkładem zajęć, a faktyczna realizacja odnotowanych nawet 17 godzin lekcyjnych nie była możliwa do realizacji w trakcie jednego dnia);
 - dane dotyczące ocen końcowych z poszczególnych przedmiotów były niezgodne z końcowym zestawieniem klasyfikacyjnym, zawartym w dzienniku dla KKZ MS.04 w zawodzie *opiekun medyczny* (grupa 12) oraz TG.04 w zawodzie *cukiernik*);
 - dla jednego z trzech słuchaczy, dla którego wyliczenie frekwencji objęto szczegółowym badaniem, dokonano nieprawidłowych obliczeń (rzeczywista frekwencja globalna wyliczona w trakcie kontroli NIK wyniosła 36%, podczas gdy w dzienniku zaewidencjonowano frekwencję na poziomie 52,5%).
(akta kontroli str. 755-759, 773-980)

Wicedyrektor odpowiedzialna za nadzór pedagogiczny i Dyrektor CKU wyjaśniły, że:

- niejednolity sposób ewidencjonowania obecności i *blokowanie* godzin wynikał ze specyfiki dziennika i brakującego miejsca na rozpisanie każdej godziny. Z wyjaśnień wynika ponadto, że nauczycielom zwracano uwagę, by starali się każdą godzinę rozpisywać oddzielnie;
- nieprawidłowe korygowanie błędów wynikało z nieuwagi lub przekonania, że drobne przeprawienie nie będzie widoczne i nie ma potrzeby eksponowania go poprawionym na czerwono prawidłowym zapisem, opatrzonym datą i podpisem. Dyrektor wyjaśniła, że nieprawidłowa forma jest sprzeczna z jej zaleceniami;
- w przypadku KKZ TG.04 niektóre zajęcia skrócono lub wydłużono, a w zamian odpracowano lub odbierano godziny w innym terminie, ale potwierdzono realizację wszystkich zaplanowanych 420 godzin. Praca nauczycielki została poświadczona w księdze zastępstw, prowadzonej przez wicedyrektora, prowadzono też obserwacje zajęć pod jej kierunkiem. Z wyjaśnień wynika ponadto, że nauczycielka pracę w CKU rozpoczęła we wrześniu 2019 r. i mimo instruktaży, nie ustrzegła się przed niestarannością i pomyłkami w dokumentacji;
- niezgodności danych dotyczące ocen końcowych z poszczególnych przedmiotów z zestawieniem klasyfikacyjnym spowodowane były błędnym przepisaniem ocen przez nauczyciela;
- przy obliczaniu frekwencji, nauczycielka uwzględniła fakt zaliczenia przedmiotów na podstawie dodatkowych konsultacji i dwóch egzaminów klasyfikacyjnych, interpretując na korzyść uczestniczki kursu zaliczenie 100% obecności na tych dwóch przedmiotach. Dyrektor wyjaśniła ponadto, że uwzględnienie to nastąpiło bez konsultacji z nią lub wicedyrektorem.

(akta kontroli str.571-572, 576-577)

W trakcie kontroli NIK prawidłowo sprostowano błędy i pomyłki w dziennikach lekcyjnych, skorygowano nieprawidłowo przepisane oceny. W dniu 7 kwietnia 2021 r. odbyło się posiedzenie rady pedagogicznej, na której omówiono zasady wypełniania dokumentacji, w tym rejestrowania frekwencji słuchaczy.

(akta kontroli str.360-361)

2. Ewidencja zaświadczeń o ukończeniu KKZ nie zawierała daty wydania zaświadczenia, co było niezgodne z § 24 ust. 10 pkt 2 rozporządzenia w sprawie KU.

W ewidencji, w kolumnie tej wpisywano datę odebrania zaświadczenia przez słuchacza lub pozostawiano pustą, gdy zaświadczenie nie zostało odebrane.

(akta kontroli str. 981-984)

Dyrektor wyjaśniła, że było to przydatne dla celów praktycznych CKU. Jak dodała, w dniu 31 marca 2021 r., w rubryce *data wydania zaświadczenia* wpisano datę wydania rozumianą jako data wystawienia. Ewidencja została przedłożona do wglądu. W związku z dokonaniem uzupełnień, NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

(akta kontroli str.1229-1233)

3. Rozkład zajęć wszystkich KKZ, które rozpoczęły się w kontrolowanym okresie był niezgodny z deklarowaną zaoczną formą zajęć, o której mowa w art. 4 pkt 29c ustawy Prawo oświatowe. Zgodnie z tym przepisem, przez kształcenie w formie zaocznej - należy rozumieć kształcenie, które odbywa się co dwa tygodnie przez dwa dni, a w uzasadnionych przypadkach - co tydzień przez dwa dni.

W przypadku każdego kursu wystąpiły przypadki organizowania zajęć trzy razy w tygodniu (*piątki, soboty, niedziele lub środy, soboty, niedziele*).

(akta kontroli str. 1223-1224, 1247-1262)

NIK zwraca uwagę, że organizowanie zajęć częściej niż dwa dni w tygodniu nie wpisuje się w definicję formy zaocznej, dla której zarezerwowano możliwość ograniczenia liczby godzin kształcenia do poziomu 65% godzin określonych w podstawie programowej. CKU, w przypadku zajęć praktycznych każdorazowo korzystało z możliwości ograniczenia liczby godzin.

Dyrektor odnosząc się do organizacji nauki wyjaśniła, że *była podyktowana (...) dobrem słuchaczy, zapewnieniem im bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, efektywnej nauki oraz czasookresem, w którym należało zrealizować kwalifikacyjny kurs zawodowy, a także (...) większą niż to konieczne liczbą godzin przewidzianych na przedmioty w kształceniu teoretycznym*. Wśród przyczyn Dyrektor wymieniła także pandemię oraz prośby słuchaczy. Dodała, że *zmiana podstawy programowej, a co za tym idzie wprowadzanie terminów granicznych zakończenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych także wymuszały zmieszczenie się z realizacją godzin w określonej liczbie miesięcy*. Ponadto wyjaśniła: *dla dyrekcji korzystniej rozłożyć trwanie KKZ na większą liczbę miesięcy (ze względu na większą liczbę oddziałów i kkz są przydzielane wyższe dodatki funkcyjne dla dyrektora i wicedyrektora), ale zupełnie przeciwne stanowisko przyjmują słuchacze, a to oni są w procesie kształcenia najważniejsi*. Ideą towarzyszącą tworzeniu tej formy pozaszkolnej, była według wyjaśnień Dyrektora możliwość nabywania kwalifikacji w stosunkowo krótkim czasie.

(akta kontroli str. 1244-1245)

NIK zwraca uwagę, że w świetle przywołanych wyżej przepisów, definicja formy zaocznej jest jednoznaczna.

OCENA CZĄSTKOWA

CKU zapewniło prawidłową liczebność grup uczestników KKZ i liczbę godzin kształcenia na kursach i w ramach PNZ. Prawidłowo stosowano zwolnienia z zajęć lub z praktyk zawodowych, dokumentację PNZ prowadzono prawidłowo. Programy nauczania spełniały wymogi określone w rozporządzeniu w sprawie KU. Rozkład zajęć wszystkich KKZ, które rozpoczęły się w kontrolowanym okresie był niezgodny z deklarowaną zaoczną formą zajęć, bowiem występowały przypadki organizowania zajęć trzy dni w tygodniu. Stwierdzono także liczne przypadki nierzetelnego prowadzenia objętych badaniem szczegółowym dzienników KKZ, a dla jednego słuchacza nieprawidłowo obliczono frekwencję podczas zajęć. Ponadto, ewidencja zaświadczeń o ukończeniu KKZ nie zawierała daty wydania zaświadczenia. Zdawalność KKZ w odniesieniu do liczby uczestników rozpoczynających kurs była niska. Efektywność ogólna PNZ rozumiana jako udział uczniów, którzy rozpoczęli PNZ i ukończyli ją z wynikiem pozytywnym była zadowalająca i wynosiła 87%. Zadowalający był także wskaźnik frekwencji, a wskaźnik ocen dobrych, bardzo dobrych i celujących wyniósł 100%. Udział uczniów realizujących PNZ w systemie dualnym w grupie wszystkich, którzy ukończyli PNZ w kwalifikacji MED.12 wyniósł 100%. Efektywność zatrudnieniowa KKZ i PNZ ustalona w trakcie kontroli była niska, jednak Centra nie były zobowiązane do monitorowania losów swoich absolwentów i nie miały informacji zwrotnej o ich zatrudnieniu.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań zapewniających dostosowanie liczebności grupy realizującej kształcenie praktyczne do liczby stanowisk w pracowniach CKU, zgodnie z obowiązującymi wymogami podstawy programowej kształcenia zawodowego.
2. Zwiększenie nadzoru pedagogicznego nad rzetelnością danych ewidencjonowanych w dziennikach KKZ i prawidłowością wyliczania frekwencji uczestników tych kursów.
3. Podjęcie działań organizacyjnych pozwalających na realizację KKZ w formie zaocznej zgodnie z wymogami tej formy kształcenia.

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, maja 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

Kontrolerzy
Marzena Baradziej
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis

Sławomir Tokarczyk
Starszy inspektor
kontroli państwowej

.....
podpis

Sporządzili:

Marzena Baradziej, specjalista kp. dnia

Sławomir Tokarczyk, starszy inspektor kp. dnia

Uzgodniono z:

specjalistą kp. Marzeną Baradziej, dnia

doradcą prawnym Janem Woźniakiem, dnia